

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/88/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118010695
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3118010695.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci proti odsúdenému X. C., nar. X.X.XXXX v H., trvale bytom U., 9. mája XXX, t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, na neverejnom zasadnutí, konanom dňa 21. augusta 2018, prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 25. júna 2018, sp.zn. 6Pp/86/2018 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť prokurátora z a m i e t a , pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 25. júna 2018, sp.zn. 6Pp/86/2018, bolo rozhodnuté tak, že podľa § 66 ods. 1, 2 Tr.zák. v spojení s § 415 ods. 1 Tr.por. sa odsúdený X. C. podmienene prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp.zn. 2T/46/2017 zo dňa 30.8.2017 a z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp.zn. 1T/108/2014 zo dňa 12.11.2014 v spojení s uznesením Okresného súdu Revúca, sp.zn. 1T/108/2014 zo dňa 8.1.2018. Podľa § 68 ods. 1 Tr.zák. bola odsúdenému určená skúšobná doba v trvaní 1 rok a nariadený probačný dohľad nad odsúdeným v trvaní 1 rok za súčasného uloženia obmedzenia podľa § 51 ods. 3 písm. b/ Tr.zák. spočívajúceho v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok.

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť proti nemu v zákonnej lehote podal sťažnosť prokurátor do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia. Následne prokurátor sťažnosť písomne odôvodnil. V úvode sťažnosti poukázal na výrokovú časť napadnutého uznesenia. Sťažnosť odôvodnil najmä absenciou materiálnej podmienky pre podmienene prepustenie. Prokurátor poukázal na tú časť hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, z ktorej vyplýva, že resocializačná prognóza odsúdeného je hodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika sociálneho zlyhania, pričom v závere riaditeľ neodporúča podmienene prepustenie. Prokurátor ďalej uviedol, že zo zmyslu inštitútu podmienene prepustenia vyplýva, že podmienene prepustenie nie je automaticky udeľovanou odmenou za relatívne dobré správanie vo výkone trestu bez ohľadu na účel trestu. Tieto skutočnosti odôvodňujú podmienene prepustenie len vtedy, keď zo zreteľom na ne, ale aj so zreteľom na ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnená nádej, že odsúdený bude viesť aj na slobode riadny život a nie je tu pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Vzhľadom na uvedené prokurátor je toho názoru, že u odsúdeného nie je možné dôvodne predpokladať, že v budúcnosti povedie riadny život, a preto pre jeho podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie sú splnené zákonné predpoklady. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a/, b/ Tr.por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. V konečnom dôsledku prokurátor v dôvodoch jeho sťažnosti ani nenamietal existenciu takýchto procesných väd v konaní okresného súdu.

V rámci preskúmania správnosti samotných výrokov napadnutého uznesenia, krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), b) Tr. zákona môže súd odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie každého odsúdeného, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, zakotvil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúca už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody, ktorý v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. už mal viesť odsúdeného k vedeniu riadneho života po vykonanom treste.

Na základe preskúmania správnosti výrokov samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou prokurátora, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovel. Krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, na obsah ktorého týmto v podrobnostiach poukazuje v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, podľa ktorých záverov u odsúdeného sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, 2 Tr.zák. Okresný súd správne poukázal na to, že uvedené ustanovenie podmieňuje podmiennečné prepustenie odsúdeného splnením troch podmienok, a to vykonaním trestu v predpísanej dĺžke, preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a preukázaním dôvodnej možnosti (nie však nevyhnutnosti) očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa názoru krajského súdu, okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia správne dospel k záveru, že odsúdený splnil formálnu zákonnú podmienku, ktorou je vykonanie zákonom vyžadovanej časti trestu.

Pokiaľ ide o splnenie ďalších dvoch podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, krajský súd považuje za potrebné poukázať na nasledovný obsah odôvodnenia napadnutého uznesenia:

„Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje schopnosť viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak sa v danom prípade táto podmienka tiež javila ako splnená. Ako vyplýva z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody je slušné, príkazy a nariadenia plní, konflikty nevyvoláva, plní si pracovné povinnosti, dosahuje pozitívne pracovné výsledky, zapája sa do čistiacich a upratovacích prác, s vonkajším prostredím udržiava kontakt, vzťahy sa javia pozitívne, nebol disciplinárne potrestaný, program zaobchádzania plní v častiach edukácia, zaraďovanie do práce a vzťahy s vonkajším svetom. S poukazom na uvedené je preto súd toho názoru, že odsúdený počas výkonu trestu preukázal svoje polepšenie.

Súd dospel k záveru, že splnená bola aj tretia z citovaných podmienok, t. j. u odsúdeného možno dôvodne očakávať, že odsúdený povedie riadny život na slobode.

Súd sa nestotožnil so záverom ústavu, kde ústav neodporučil podmiennečné prepustenie odsúdeného z dôvodu, že riziko sociálneho zlyhania vyhodnotil ako vysoké.

Na tomto mieste súd poukazuje na to, že záver a odporúčenie ústavu vychádzajú celkom zrejme iba formálne z Hodnotenia rizika sociálneho zlyhania odsúdeného. V tejto súvislosti súd uvádza, že Hodnotenie rizika sociálneho zlyhania vychádza z podzákonných (nie všeobecne záväzných právnych noriem), ktoré nie sú pre súd právne záväzné, a teda súd nemôže bez ďalšieho svoje rozhodnutie formálne oprieť odkazom na takto zistené riziko sociálneho zlyhania.

Pri rozhodovaní, či u odsúdeného možno dôvodne očakávať, že povedie riadny život na slobode, súd vychádzal zo všestranného zhodnotenia osobnosti odsúdeného, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy, osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu.

Z hodnotenia riaditeľa ústavu vyplýva, že rizikovými faktormi u odsúdeného sú najmä dlhodobá neschopnosť zabezpečiť si trvalý pracovný pomer, diagnostikovaná alkoholová závislosť, opakované páchanie trestnej činnosti a finančné problémy.

Pokiaľ ide o dlhodobú neschopnosť odsúdeného zabezpečiť si trvalý pracovný pomer a finančné problémy súd poukazuje na skutočnosť, že hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdený pôvodne pracoval na pracovisku s dohľadom v ústave, kde dosahoval pozitívne pracovné výsledky. V súčasnosti pracuje na pracovisku s dohľadom mimo ústavu, kde vykonáva pomocné práce na pile. Pracovný čas využíva, zásady bezpečnosti pri práci dodržiava, svoje pracovné povinnosti si plní. V rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapája do čistiacich a upratovacích prác v ústave.

Z uvedeného možno vyvodit' záver, že odsúdený si vo výkone trestu odňatia slobody osvojil pracovné návyky a svoje pracovné povinnosti si riadne plnil. Preto má súd za to, že u odsúdeného možno dôvodne očakávať, že jeho postoj k pracovným povinnostiam sa zmenil pozitívnym smerom.

Pokiaľ ide o opakované páchanie trestnej činnosti, súd poukazuje na skutočnosť, že odsúdený aj napriek tomu, že bol už viac krát odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody po prvý krát, pričom z zhodnotenia vyplýva, že odsúdený akceptuje zodpovednosť, prejavuje snahu zmenit' sa a je kritický k spáchanému trestnému činu.

Pokiaľ ide o osobu odsúdeného z hodnotenia vyplýva, že i keď sa jeden krát dopustil menej závažného porušenia ústavného poriadku, po upozornení sa obdobného konania už nedopustil a svoje povinnosti vyplývajúce mu z interných predpisov si plní. Správanie a vystupovanie voči personálu má slušné,

príkazy a nariadenia plní. V kolektíve odsúdených konflikty nevyvoláva. Svoje osobné veci si udržiava v náležitom poriadku, hygienu dodržiava. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava prostredníctvom korešpondencie s matkou, súrodencami a družkou. Uvedené vzťahy sa javia ako pozitívne. Disciplinárne potrestaný nebol. Stanovený program zaobchádzania odsúdený plní v častiach edukácia, zaradovanie do práce a vzťahy s vonkajším prostredím. Časť aktivity vo voľnom čase plní čiastočne, nakoľko jeho postoj k využívaniu voľného času je pasívny.

Z uvedeného vyplýva, že osobnosť odsúdeného nevykazuje známky narušenia, pričom má sociálne zázemie.

Po zohľadnení vyššie uvedených skutočností najmä, charakteru trestnej činnosti, za ktorú je odsúdený t.č. vo výkone trestu odňatia slobody, osoby odsúdeného, skutočnosti, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát, pričom sa javí, že doterajšie pôsobenie výkonu trestu malo na odsúdeného pozitívny vplyv, dospel súd k záveru, že u odsúdeného možno očakávať, že na slobode bude viesť riadny život.

Súd ako ďalší významný podnet vedúci odsúdeného k pozitívnemu správaniu po výkone trestu odňatia slobody vyhodnotil aj to, že odsúdený spoločne s družkou čakajú ich spoločné dieťa, pričom práve plnenie si rodičovských povinností a rodinné zázemie budú odsúdeného nútiť k vedeniu riadneho života.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam, zohľadnením trestnej minulosti odsúdeného tiež s prihliadnutím na ústav, v ktorom odsúdený vykonáva uložený trest odňatia slobody (minimálny stupeň stráženia), dospel k záveru, že u odsúdeného je daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Z uvedených dôvodov súd vyhovel návrhu odsúdeného o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, keďže odsúdený spĺňal všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie a súčasne určil odsúdenému skúšobnú dobu v trvaní 1 (jeden) rok, ktorú vzhľadom na pomery odsúdeného, spáchanú trestnú činnosť a ostávajúcu dobu výkonu trestu odňatia slobody, považoval za dostatočnú. Na zabezpečenie a dosiahnutie účelu podmieňaného prepustenia a elimináciu rizika daného alkoholovou závislosťou súd nariadil probačný dohľad nad odsúdeným v trvaní 1 (jeden) rok za súčasného uloženia obmedzenia spočívajúceho v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok, ktoré má eliminovať ďalšie požívanie alkoholu odsúdeným.“

Podľa názoru krajského súdu v tejto časti odôvodnenia napadnutého uznesenia okresný súd dal všetky odpovede na otázky rozhodné z hľadiska posúdenia splnenia zákonných podmienok pre podmieňané prepustenie odsúdeného, ako aj na otázky nastolené v dôvodoch sťažnosti prokurátora, pričom argumentácia okresného súdu nielenže má úplnú oporu v obsahu spisového materiálu, ale dáva jasné a zrozumiteľné odpovede aj na argumentáciu prokurátora v dôvodoch jeho sťažnosti.

Z dôvodov sťažnosti prokurátora podľa názoru krajského súdu vyplýva, že prokurátor nenamieta správnosť záveru okresného súdu ohľadne možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život s poukazom na závery hodnotenia riaditeľa ústavu. Podľa názoru krajského súdu okresný súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo nie je možné stotožniť sa s odporúčaním ústavu, ktoré odporúčanie aj podľa názoru krajského súdu vykazuje znaky rozporuplnosti s poznatkami o správaní sa odsúdeného v hodnotení a v konečnom dôsledku vo svojej podstate sponchybňuje aj potenciál a úlohu ústavu na výkon trestu pôsobiť výchovne na odsúdeného.

Podľa názoru krajského súdu okresný súd v danom prípade správne zistil a vyhodnotil aj skutočnosť, že na odsúdeného je prvýkrát pôsobené výkonom trestu odňatia slobody, kedy do popredia vystupuje prevýchovná zložka výkonu trestu tak, ako to má na zreteli aj účel inštitútu podmieňaného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Preto podľa názoru krajského súdu bez zistenia konkrétnych skutočností, svedčiacich o nerešpektovaní noriem správania odsúdeným počas jeho prvého výkonu trestu odňatia slobody, by záver o nemožnosti očakávať, že tento odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, úplne popieral výchovný účel uloženého trestu, prezumovaný v ustanovení § 34 ods. 1 Tr. zák.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr.por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.